

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇANAKKALE BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	17
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	17
8.	EKLER.....	33

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Yıllara Göre Bütçe Değerlendirme Sonuçları

Tablo 2: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Gider Gerçekleşmeleri

Tablo 3: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri

Tablo 4: 2017 Gider Bütçesi Gerçekleşmeleri

Tablo 5: 2017 Gelir Bütçesi Gerçekleşmeleri

Tablo 6: Duran Varlıklar ve Amortisman Tablosu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Belediyenin bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır. Kurum, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 27.05.2016 tarih 29724 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği uyarınca kurumun mali raporlama süreci, bütçe kesin hesabı (Md. 40) ve mali tabloların hazırlanmasını (Md.484) içermektedir.

Çanakkale Belediyesinin 2017 yılı gider bütçesi 281.633.000,00 TL öngörülmüş yıl yılsonunda bütçe gerçekleşmesi ise 199.947.397,80 TL'dir

Kurumun 2017 yılı gelir bütçesi 211.339.000,00 TL tahmin edilmiş, yılsonunda gerçekleşen gelir ise 177.871.928,91 TL'dir.

Tablo 1: Yıllara Göre Bütçe Değerlendirme Sonuçları

Bütçe Yılı	Gider Bütçesi (TL)	Gerçekleşen Gider Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Gelir Bütçesi (TL)	Gerçekleşen Gelir Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
2017	281.633.000,00	199.947.397,80	71	211.339.000,00	177.871.928,91	84
2016	207.990.000,00	155.640.801,57	75	161.450.000,00	149.812.369,87	93
2015	160.929.000,00	117.641.740,27	73	136.429.000,00	123.827.403,69	91

Kurumun son üç yıl gider bütçe tahminleri ve gerçekleştirmeleri incelendiğinde gerçekleşmenin %70-75 seviyesinde kaldığı anlaşılmaktadır. Kurum gider bütçesinin gerçekleşmesi üç yıl boyunca benzer sonuçlar ortaya koymuştur. Gelir bütçesinin gerçekleştirmeleri incelendiğinde 2015 ve 2016 yıllarında %90'ın üzerinde bir gerçekleşme olduğu görülmektedir. 2017 yılında bütçe gelir gerçekleşmesinde önceki yıllara göre azalma olmuş ve gelir gerçekleşme oranı %84 olmuştur.

Tablo 2: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Gider Gerçekleşmeleri

Hesap Adı	2015 (TL)	2016 (TL)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2017 (TL)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
Personel Giderleri	26.931.397,58	31.891.026,70	18,42	38.546.635,06	20,87

Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	4.093.163,64	4.895.026,10	19,59	6.183.503,03	26,33
Mal Ve Hizmet Alımı	45.563.819,82	54.555.941,16	19,74	70.757.929,65	29,70
Faiz Giderleri	3.165.340,24	3.151.340,57	-0,44	4.281.759,45	35,87
Cari Transferler	5.631.854,66	6.812.125,08	20,96	8.003.983,15	17,50
Sermaye Giderleri	32.118.844,17	53.945.679,92	67,96	70.978.977,46	31,57
Sermaye Transferleri	137.320,16	389.662,04	183,76	1.194.610,00	206,58
Yedek Ödenek					
Toplam	117.641.740,27	155.640.801,57	32,30	199.947.397,80	28,47

Kurumun son üç yıl bütçe gider gerçekleştirmeleri incelendiğinde; cari transferlerin her yıl düzenli olarak arttığı görülmektedir. Cari Transferlerde 2016 yılındaki artış bir önceki yıla göre %20,96 oranında, 2017 yılında ise bir önceki yıla göre %17,50 oranında artış göstermiştir. Sermaye transferleri son üç yılda artan giderlerinden biri olmuştur. 2016 yılında %183,76 artan bu gider kalemi 2017 yılında %206,58 oranında artmıştır. Bunun nedeni sermayesinin %99,913344'üne sahip olduğu şirketin sermaye artırımını nedeniyle yapılan transferdir. Sermaye giderleri de artış gösteren giderlerden biri olmuştur. Nedeni ise kamulaştırmasız el atma davaları ve yeşil yerel yönetim ve kültür merkezi binası ile yakın çevresinin düzenlenmesi yapımıdır. Bunun dışında kalan gider kalemlerindeki belirgin bir artış gözlemlenmemiştir.

Tablo 3: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri

Hesap Adı	2015 (TL)	2016 (TL)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2017 (TL)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
Vergi Gelirleri	17.789.688,00	18.920.492,02	6,36	23.449.474,67	23,94
Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	37.717.637,85	51.861.196,32	37,50	56.456.092,30	8,86
Alınan Bağış Ve Yardımlar	273.407,07	2.719.986,99	894,85	42.800,00	-98,43
Diğer Gelirler	67.966.868,12	76.341.720,51	12,32	98.062.774,01	28,45
Sermaye Gelirleri	769.905,38	724.112,40	-5,95	679.099,49	-6,22
Red Ve İadeler (-)	-690.102,73	-755.138,37	9,42	-818.311,56	8,37
Toplam	123.827.403,69	149.812.369,87	20,98	177.871.928,91	18,73

Kurumun gelir gerçekleştirmeleri incelendiğinde sermaye gelirleri son iki yılda azalmıştır. Bunun nedeni taşınır ve taşınmaz malların satış gelirlerinin azalmasından kaynaklanmaktadır. Alınan bağış ve yardımlar 2017 yılında önceki yıllara göre önemli azalış göstermiştir. Teşebbüs

ve mülkiyet gelirleri de son yılda azalma gösteren gelir kalemlerinden biridir. Bunun nedeni ise çevre ve esenlik hizmetlerine ilişkin gelirlerdeki azalıştan kaynaklanmaktadır. Gelir kalemlerinde dikkat çeken artış vergi gelirleri ile diğer gelirlerde görülmektedir. Diğer gelirlerdeki artışın sebebi yol ve kanalizasyon harcamalarına katılım paylarındaki artıştan kaynaklanmaktadır.

Tablo 4: 2017 Gider Bütçesi Gerçekleşmeleri

Hesap Adı	2017 Bütçe Tahmini (TL)	2017 Gerçekleşen Gider (TL)	2017 Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gidere Oranı (%)
Personel Giderleri	40.148.000,00	38.546.635,06	96	19,28
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	7.193.000,00	6.183.503,03	86	3,09
Mal Ve Hizmet Alımı	67.505.000,00	70.757.929,65	105	35,39
Faiz Giderleri	7.068.000,00	4.281.759,45	61	2,14
Cari Transferler	10.490.000,00	8.003.983,15	76	4,00
Sermaye Giderleri	138.229.000,00	70.978.977,46	51	35,50
Sermaye Transferleri	0,00	1.194.610,00	0	0,60
Yedek Ödenek	11.000.000,00	0,00	0	0,00
Toplam	281.633.000,00	199.947.397,80	71	100

Kurumun 2017 yılı gider bütçesi geçen yıla oranla %28,47 artış göstererek 199.947.397,80 TL olarak gerçekleşmiştir.

Gider bütçesinin gerçekleşme oranı %71 olmuştur. Gider bütçesinin düşük gerçekleşmesinin nedeni gerçekleşen sermaye giderlerinin düşük olmasından kaynaklanmaktadır. Giderlerin %70,89'u Mal ve Hizmet Alımları ile Sermaye Giderleri oluşturmaktadır. Personel giderleri ise toplam giderlerin %19,28'ini oluşturmaktadır.

Tablo 5: 2017 Gelir Bütçesi Gerçekleşmeleri

Hesap Adı	2017 Bütçe Tahmini (TL)	2017 Gerçekleşen Gelir (TL)	2017 Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gelire Oranı (%)
Vergi Gelirleri	24.820.000,00	23.449.474,67	94,48	13,18
Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	57.130.000,00	56.456.092,30	98,82	31,74
Alınan Bağış Ve Yardımlar	7.700.000,00	42.800,00	0,56	0,02
Diğer Gelirler	93.293.000,00	98.062.774,01	105,11	55,13
Sermaye Gelirleri	28.750.000,00	679.099,49	2,36	0,38
Red Ve İadeler (-)	-354.000,00	-818.311,56		-0,46
Toplam	211.339.000,00	177.871.928,91	84	100

Kurumun 2017 yılı gelir bütçesi geçen yıla oranla %18,73 artış göstererek 177.871.928,91 TL olarak gerçekleşmiştir ve 22.075.468,89 TL finansman açığı oluşmuştur.

Gelir bütçesi %84 oranında gerçekleşmiştir. Gelir kalemlerine bakıldığında diğer gelirlerin %105,11 gerçekleşme gösterdiği ve toplam gelirlerin yaklaşık %55,13'ünü oluşturduğu görülmektedir. Bu gelirler faiz gelirleri, kişi ve kurumlardan alınan paylar, pazar cezaları, harcamalara katılma payları vb. gelirlerden oluşmaktadır. Kurumun diğer önemli gelir kalemleri ise teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ile vergi gelirleridir.

Bilançosu incelendiğinde bankalarda 28.922.139,94 TL nakit para bulunmaktadır. Banka kredi kartlarından alacaklar hesabı bir önceki yıla göre %293,20'lik artış göstermiştir ve 3.103.877,37 TL'dir. Kurumun taşınmazları 467.598.245,78 TL'dir ve toplam alacağı 50.931.264,14 TL'dir ve bu alacağın önemli bir kısmı vergi ve harç gelirlerinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca 47.688.948,68 TL uzun vadeli, 9.170.009,76 TL kısa vadeli banka kredi borcu ve 23.457.896,85 TL bütçe emaneti bulunmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Bazı Duran Varlık Kalemlerinin Birikmiş Amortisman Tutarlarının İlgili Duran Varlığın Kayıtlı Değerinden Yüksek Olması

Bazı duran varlık hesaplarının birikmiş amortisman tutarları, ilgili duran varlığın kayıtlı değerinden yüksek gösterilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "257 Birikmiş amortismanlar hesabı (-)" ile ilgili 202'inci maddesinde;

"Bu hesap, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır."

İfadesi yer almaktadır.

Bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılması gerekir.

Aynı zamanda, duran varlıklar tamamen amorti edilene kadar amortisman ayrılması gerekmektedir. Haliyle, duran varlıklar için birikmiş amortisman tutarları, maddi duran

varlıkların kayıtlı değerlerinden fazla olamayacaktır.

Bununla birlikte, aşağıda ayrıntıları gösterilen 255 Demirbaşlar Hesabında kayıtlı maddi duran varlıklar için ayrılan birikmiş amortisman tutarları, maddi duran varlıkların kayıtlı değerinden toplam 74.944,79 TL fazladır. Böylece, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı 74.944,79 TL fazla gösterilmiştir.

Tablo 6: Duran Varlıklar ve Amortisman Tablosu

Hesap Kodu	Maddi Duran Varlık	Kayıtlı Değeri (TL)	257 Birikmiş Amortisman Tutarı (-)	Fark (TL)
255	Aydınlatma Cihazları	40.205,48	105.073,06	64.867,58
255	Öğrenmeyi Kolaylaştırıcı Ekipmanlar	6.759,50	7.172,51	413,01
255	Sergileme ve Tanıtım Amaçlı Taşınır	165.378,14	175.042,34	9.664,20
Toplam:		212.343,12	287.287,91	74.944,79

***Kamu idaresi cevabında;** "Tespitiniz doğrultusunda sehven yapılan hata 21.05.2018 Tarih 14584 yevmiye nolu muhasebe işlem fişi ile düzeltilmiş olup cevabımız ekinde gönderilmiştir."* denilmektedir.

***Sonuç olarak** Kamu idaresi cevabında gerekli düzeltmeler yapıldığı belirtilmiş olmasına rağmen söz konusu düzeltmeler 2018 yılında yapılmış olup 2017 yılı mali tablolarında 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı 74.944,79 TL fazla görünmektedir.*

BULGU 2: Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sisteminin İşletilmesi İşinde, Bayi Dolum Hesabının ve Bayi Satış Hesabının Şirket Adına Açılması

Elektronik ücret toplama ve araç takip sisteminin işletilmesi işinde, bayi dolum hesabının ve bayi satış hesabının ilgili şirket adına açıldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin (f) bendinde;

"Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettirmek."

Belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır.

Toplu taşıma sistemini kurmak ve işletirmek amacıyla, Kurum, Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sisteminin İşletilmesi İşini, 09.05.2006 tarih ve 2006/265 sayılı encümen kararı ile 5 yıllığına ve %5 komisyon ile Kent Kart Marmara Elektronik Limited Şirketi'ne vermiştir. Firma ile 10.05.2006 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. 17.05.2011 tarihli encümen kararı ile sözleşme süresi 3 yıl, 11.02.2014 tarihli encümen kararı ile sure bir kez daha 3 yıl uzatılarak sözleşmenin bitiş tarihi 10.05.2017 olarak belirlenmiştir.

Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sisteminin İşletilmesi İşinde, kartlı dolum sistemiyle bayiler tarafından elde edilen hasılat yine bayiler tarafından Bayi Dolum Hesabına yatırılmaktadır. Sonrasında ise, söz konusu hesapta toplanan tutarlar Bayi Satış Hesabına aktarılmaktadır. Bayi Satış Hesabından ise gerçekleşen binişler üzerinden Belediye ve şirket komisyonları düşülmekte ve akabinde biniş tutarları, Çanakkale 18 No'lu Taşıma Kooperatifi ve Belediyenin hesaplarına aktarılmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Yetkisiz tahsil ve ödeme" başlıklı 72'inci maddesinde;

"Kanunların öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi, kamu adına tahsilat veya ödeme yapamaz. Yetkisiz tahsilat veya ödeme yapılması, kamu hizmeti karşılığında veya kamu hizmetleriyle ilişkilendirilerek bağış veya yardım toplanması veya başka adlarla tahsilat veya ödeme yapılması hallerinde; söz konusu tutarlar, yetkisiz tahsilat veya ödeme yapılanlardan alınarak, ilgisine göre bütçeye gelir kaydedilir veya ilgililerine iade edilmek üzere emanet hesaplarına kaydedilir. Ayrıca, bunlar hakkında ilgili kanunları uyarınca adli ve idari yönden gerekli işlemler yapılır."

Denilmektedir.

5393 sayılı Kanun'a göre toplu taşıma sistemi kurma, kurdurma, işletme ve işletme yetki ve imtiyazı belediyeye aittir. Belediyeler, söz konusu imtiyaz ve yetkiye istinaden özel şahıslara kurduracakları veya işlettirecekleri toplu taşıma sistemlerinde, belde halkı ile belediyenin çıkar ve haklarını koruyacak önlemleri de almaları gerekir. Yukarıda kısaca açıklanan toplu taşıma tahsilat sisteminde ilgili şirket belediyeden aldığı yetkiye istinaden belde halkından toplu ulaşım bedeli tahsil etmektedir. İki temel banka hesabının bulunduğu sistemde gerek Bayi Dolum Hesabı ve gerekse de Bayi Satış Hesabı şirketin adına açılmıştır. Diğer bir ifadeyle söz konusu hesapların mudisi de şirket olmaktadır. Söz konusu hesaplar üzerinde

mülkiyet hakkına sahip olan şirketin, muhtemel icra ve iflas işlemlerinde söz konusu hesaplar üzerine ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, haciz ve iflas işlemleri gerçekleştirilebilecektir. Dolayısıyla belde halkından toplanan ulaşım bedelleri kamu güvencesinden yoksun hale gelecek ve mağduriyetlere sebep olacaktır.

Aynı zamanda, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 73'üncü maddesi "kanunen açıkça yetkili kılınanlar" haricinde kimseye müşteri bilgisi verilemeyeceğini belirttiğinden, Belediyenin söz konusu hesaplar üzerindeki banka hareketlerini takip etme imkânı sınırlı hale gelecektir.

Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sisteminin İşletilmesi işinde, 2006 yılından 2017 yılı sonuna kadar kullanılmayan bilet bedelleri ile ilgili olarak 31.12.2017 tarihi itibarıyla Bayi Satış Hesabına toplam 1.801.689,98-TL tutarında tortu para olarak da adlandırılan tutar birikmiştir. Vadesiz hesapta tutulan bu tutar için de, nakit fazlasını değerlendirmek amacıyla, herhangi bir faiz, repo vs. geliri de elde edilememektedir.

Dolayısıyla, Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sisteminin İşletilmesi işinde, Bayi Dolum Hesabı ve Bayi Satış Hesaplarının şirket adına açılması sonucu, Belediyenin 102 Bankalar Hesabı 1.801.689,98-TL ve 333 Emanetler Hesabı 1.801.689,98-TL eksik gösterilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Başkanlığınızca yapılan denetim sonrası 2006 yılından Nisan.2018 tarihleri arasında hizmet kullanıcıları tarafından alınan ve kullanım olmadığı için kalan bilet bedelleri (tortu para) Bayi Satış Hesabında 2.250.000,00 TL olarak birikmiştir, bu bedellerin tamamı vatandaşa aittir. Sistem aktörlerinin kooperatif, belediyeler ve yüklenici ile yapılan değerlendirme sonrası yüklenicinin adına kayıtlı hesapta bulunan, hizmet kullanıcılarına ait tortu paranın 1.600.000,00 TL sı 02/04/2018 tarihinde belediyemiz hesabına aktarılmış, sistemin kapasitesi değerlendirilerek hesapta bulunması gerektiği tespit edilen 650.000,00 TL lık kısım karşılığında da yüklenici firmadan 1 yıl süreli Teminat Mektubu alınmıştır.

Bundan sonraki süreçte Nisan-Temmuz-Ekim-Ocak aylarında 3 er aylık periyotlarda bankadan alınan hesap ekstreleri, ekte örnekleri bulunan raporlar vb doğrulama kaynakları ile yapılacak denetlemeler sonrasında, teminat mektubu olarak alınan 650.000,00 TL nin üzerinde birikmiş olan miktarın belediye hesabına yatırılması sağlanarak halktan toplanan ulaşım bedellerinin kamu güvencesinde olması sağlanacaktır.

Belediyemizce yapılacak denetim ve incelemelerin yanında, sistemin asıl aktörü kooperatif de her yıl en az bir defa bağımsız denetçi aracılığı ile hesapları incelettirecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmekle birlikte, Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sisteminin İşletilmesi işinde, Bayi Dolum Hesabına ve Bayi Satış Hesaplarının şirket adına açılması sonucu, 2017 yılı mali tablolarında 102 Bankalar Hesabı 1.801.689,98-TL ve 333 Emanetler Hesabı 1.801.689,98-TL eksik görülmektedir.

BULGU 3: Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Kurumun, tahsise konu olan taşınmazlarının incelenmesi neticesinde belediyenin tahsisli kullandığı ve başka kamu idaresine tahsis ettiği taşınmazların muhasebe kayıtlarında gözükmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "250 Arazi ve arsalar hesabı-Hesabın niteliği" başlıklı 188'inci maddesinde: "*Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*"

"252 Binalar hesabı-Hesabın niteliği" başlıklı 192'nci maddesinde: "*Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*"

Denilmek suretiyle 250 ve 252 No'lu hesaplar kamu idarelerinin mülkiyetindeki taşınmazlar ile tahsise konu taşınmazlarının izlenmesi için kullanıldığı belirtilmiştir.

Kamu idarelerine ait mali tabloların doğru ve güvenilir bir şekilde üretilmesi amacıyla tahsise konu olan taşınmazlarında mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir. Bunu temin etmek için Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yardımcı hesaplar belirlenmiş ve Mahalli İdareler Detay Hesap Planında 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri, 252 Binalar ve 500 Net Değer Hesaplarının alt kodlarına eklenmiştir.

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 250 ve 252 No'lu hesaplarda kayıtlı olan taşınmazlardan tahsise konu olan taşınmaz varsa;

1- Kamu idaresine başka kamu idaresinden taşınmaz tahsis edildiğinde ilgisine göre

250-Arazi ve Arsalar/252-Binalar (03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar) Hesabına borç, 500 Net Değer (12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar) Hesabına alacak, varsa taşınmaza ilişkin amortisman tutarı 500 Net Değer (Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları) hesabına borç 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak,

- 2- Kamu idaresi mülkiyetindeki taşınmazı başka idareye tahsis ettiğinde ise 500 Net Değer (Tahsis Edilen Taşınmazlar) hesabına borç, ilgisine göre 250 Arazi ve Arsalar/252 Binalar (Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar) hesabına alacak, varsa taşınmaza ilişkin amortisman tutarları 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına (13.Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarı) alacak,

Kayıtlarının yapılmasının gerektiği ifade edilmiştir.

İdarenin taşınmazlarının tahsise konu olması durumunda yukarıda belirtildiği şekilde muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Muhasebe kaydının belirtilen şekilde yapılmaması mali tabloların hatalı bilgi içermesine neden olacaktır.

Yapılan incelemeler sonucunda Çanakkale Belediyesinin 41.917.018,19 TL tutarında taşınmazı başka kamu idarelerine tahsis ettiği, 2.205.262,93 TL tutarındaki taşınmazı da tahsisli kullandığı tespit edilmiştir.

Kurumun tahsise konu taşınmazlarını yukarıda belirtildiği şekilde muhasebe kaydına almaması nedeniyle 2017 yılı mali tablolarının hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Tespitiniz doğrultusunda 04.05.2018 tarih E.17998 sayılı yazı ile bildirilen 23.05.2018 Tarih 15106-15133 yevmiye nolu muhasebe işlem fişleri ile tahsis edilen ve 23.05.2018 tarih 15010 numaralı yevmiye ile tahsisli kullanılan taşınmazlar muhasebe kayıtlarına alınmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında gerekli düzeltmelerin yapıldığı belirtilmiş olmasına rağmen söz konusu düzeltmeler 2018 yılında yapılmıştır. Dolayısıyla tahsise konu taşınmazlarını bulguda belirtildiği şekilde muhasebe kaydına almaması nedeniyle 2017 yılı mali tablolarının hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

BULGU 4: Mali Kuruluşlardan Kullanılan Kredilerin Toplam İşleyecek Faizlerinin Kredinin Kullanıldığı Yılda Gider Yazılması

Mali Kurum ve Kuruluşlardan kullanılan kredilerin, sözleşme süresi boyunca işleyecek tüm faizleri, kredilerin kullanıldığı yılda faaliyet gideri olarak kaydedilmektedir.

23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Borçlanma ve borçlanma maliyetleri” başlıklı 35’inci maddesinde;

“Kamu idarelerine ait borçlar muhasebe sistemi içinde izlenir. Borçlanma maliyetleri ilgili oldukları dönemde gider, nakden veya mahsuben ödendikleri zaman bütçe gideri olarak kaydedilir. Borçlanmanın direkt olarak bir varlığın satın alınması karşılığı yapılması ve borçlanma suretiyle alınan varlığın bedelinin düzenli taksitler halinde ödenmesi durumunda, tahakkuk ettirilen faizler ilgili döneme faiz gideri olarak kaydedilir. Bu halde alınan varlık, taksit faizlerinden arındırılmış olarak kayda alınma tarihindeki gerçek maliyet değeriyle varlık hesaplarına kaydedilir.”

İfadesi yer almaktadır.

Yine aynı Yönetmelik’in, “Faiz giderleri ve faiz gelirleri” başlıklı 36’ncı maddesinde;

“Kamu idarelerinin başka kamu idarelerinden, yurtiçindeki veya yurtdışındaki mali kuruluşlardan veya devletlerden yaptıkları borçlanmalar dolayısıyla tahakkuk eden faizler, ilgili oldukları dönemlere gider yazılır. Kamu idarelerinin başka kamu idarelerine, yurtiçinde veya yurtdışındaki mali kuruluşlara veya devletlere verdikleri borçlar dolayısıyla tahakkuk eden faizler, ilgili oldukları dönemlere gelir kaydedilir.”

İfadesi yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Gider tahakkukları hesabı” ile ilgili 338’inci maddesinde;

“Bu hesap, uzun vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen; tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan borçların izlenmesi için kullanılır.”

Aynı Yönetmelik’in “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 339’uncu maddesinde;

“(1)Gider olarak tahakkuk ettirilmiş olup, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan giderlerden kaynaklanan borçlar, ilgili olduğu dönemde ödenmek üzere bu hesapta izlenir.

(2) Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki hesaplarda yer alan iç ve dış mali borçlar için ay sonlarında hesaplanan ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenecek olan işlemiş faiz giderleri bu hesaba kaydedilir. Aralık ayına ait olarak tahakkuk ettirilen faiz gideri borçlarından takip eden faaliyet döneminden sonraki dönemlerde ödenmesi gerekenler geçici mizandan önce bu hesaba kaydedilir.

(3) Bu hesapta takip edilen döviz cinsinden faiz gideri tahakkukları, faaliyet dönemi içinde ay sonlarında, faaliyet dönemi sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru ile değerlendirilir.

(4) Dönem sonunda, bu hesapta yer alıp ödeme zamanına bir yıldan az süre kalan borçlar, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabına aktarılır.”

Yine aynı Yönetmelik’in “Hesabın işleyişi” başlıklı 340’ıncı maddesinde;

“(1) Gider tahakkukları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Tahakkuk etmiş olmakla birlikte, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan giderlerden kaynaklanan borç tahakkukları ay sonlarında bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir...”

İfadesi yer almaktadır.

Yukarıda ifade edilen gerek Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği gerekse de Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği maddeleri değerlendirildiğinde;

481 numaralı hesapların kullanılması, uzun vadeli kredilerin tahakkuk etmiş ancak ödenecek duruma gelmemiş ve ödemesi takip eden faaliyet döneminden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek faiz tutarlarının izlenmesi için kullanılmaktadır. Burada amaç, muhasebenin temel kavramlarından olan “dönemsellik ilkesinin” bir gereği olarak faiz giderlerinin ilgili mali yıllara dağıtılmasıdır.

Sonuç olarak, dönemsellik ilkesi, Kurumun sürekliliği kavramı uyarınca, sınırsız kabul edilen ömrünün, belirli dönemlere bölünmesi ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanmasıdır. Gelecek dönemleri ilgilendiren giderlerin ilgili oldukları dönemde gider yazılmasını gerektirmektedir. Fakat, Kurum tarafından, kullanılan kredilerin toplam işleyecek faizleri, kredinin kullanıldığı yılda gider olarak yazılmaktadır. Böylece, 2017 mali yılı için, 630.04 Faiz Giderleri Hesabı 3.716.655,93 TL eksik ve 481 Gider tahakkukları hesabı 3.716.655,93 TL fazla gösterilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Her ne kadar Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin Borçlanma ve Borçlanma Maliyetleri başlıklı 35 inci maddesinde "Kamu idarelerine ait borçlar muhasebe sistemi içinde izlenir. Borçlanma maliyetleri ilgili oldukları dönemde gider, nakden veya mahsuben ödendikleri zaman bütçe gideri olarak kaydedilir. Borçlanmanın direkt olarak bir varlığın satın alınması karşılığı yapılması ve borçlanma suretiyle alınan varlığın bedelinin düzenli taksitler halinde ödenmesi durumunda, tahakkuk ettirilen faizler ilgili döneme faiz gideri olarak kaydedilir. Bu halde alınan varlık, taksit faizlerinden arındırılmış olarak kayda alınma tarihindeki gerçek maliyet değeriyle varlık hesaplarına kaydedilir." ifadesi ve

Faiz Giderleri ve Faiz Gelirleri başlıklı 36 ıncı maddesinde "Kamu idarelerinin başka kamu idarelerinden, yurtiçindeki veya yurtdışıdaki mali kuruluşlardan veya devletlerden yaptıkları borçlanmalar dolayısıyla tahakkuk eden faizler, ilgili oldukları dönemlere gider yazılır. Kamu idarelerinin başka kamu idarelerine, yurtiçinde veya yurtdışıdaki mali kuruluşlara veya devletlere verdikleri borçlar dolayısıyla tahakkuk eden faizler, ilgili oldukları dönemlere gelir kaydedilir" ifadesi yer almakta ise de,

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ve Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin Tanımlar başlıklı 4 üncü maddelerinde Tahakkuk Esası, bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilmesini, şeklinde tanımlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 371 inci maddesinde de 630 Gider Hesabının tahakkuk esasına göre ne şekilde kullanılacağı "a) Gider hesabının sınıflandırılması 1) Gider hesapları, tahakkuk esasına göre tahakkuk eden her türlü giderin izlenmesi için, Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre sınıflandırılır. Bu hesap grubundaki hesaplara kayıt yapılırken giderlerin ekonomik kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal ve fonksiyonel kodlar da kullanılır." şeklinde açıklanmıştır.

Aynı yönetmeliğin 338 inci maddesi “Bu hesap, uzun vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen; tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan borçların izlenmesi için kullanılır.”

339 uncu maddesi “(1) Gider olarak tahakkuk ettirilmiş olup, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan giderlerden kaynaklanan borçlar, ilgili olduğu dönemde ödenmek üzere bu hesapta izlenir.

(2) Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki hesaplarda yer alan iç ve dış mali borçlar için ay sonlarında hesaplanan ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenecek olan işlemiş faiz giderleri bu hesaba kaydedilir. Aralık ayına ait olarak tahakkuk ettirilen faiz gideri borçlarından takip eden faaliyet döneminden sonraki dönemlerde ödenmesi gerekenler geçici mizandan önce bu hesaba kaydedilir.

(3) Bu hesapta takip edilen döviz cinsinden faiz gideri tahakkukları, faaliyet dönemi içinde ay sonlarında, faaliyet dönemi sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru ile değerlendirilir.

(4) Dönem sonunda, bu hesapta yer alıp ödeme zamanına bir yıldan az süre kalan borçlar, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabına aktarılır.

340 inci maddesi “a) Alacak

1) Tahakkuk etmiş olmakla birlikte, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan giderlerden kaynaklanan borç tahakkukları ay sonlarında bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

2) İçinde bulunulan yılı takip eden yılda ödenecek olanlar kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki 381-Gider Tahakkukları Hesabına, içinde bulunulan yılı takip eden yıldan sonraki yıllarda ödenecek olanlar bu hesaba alacak, vade sonunda ödenecek olan işlemiş faiz tutarları ise 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

3) *Bu hesapta kayıtlı tutarlardan izleyen yılda ödenebilir duruma gelecek olanlar dönemi sonunda bu hesaba borç, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki 381-Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilir.” ifadeleri ile*

5018 Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu'nun

Kayıt Zamanı başlıklı 50 inci maddesi “Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekilde dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir.” hükmü ve

Kamu Gelir Ve Giderlerinin Yılı Ve Mahsup Dönemi başlıklı 51 inci maddesi “Kamu gelir ve giderleri tahakkuk ettirildikleri mali yılın hesaplarında gösterilir.”

hükümleri birlikte değerlendirildiğinde bulguya konu muhasebe işlemi, 5018 KMYK ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre tahakkuk esasına uygun olarak yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, bulgu konusu hususla ilgili olarak giderleştirme işlemini, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine göre yaptığını belirtmiştir. İdare taslak rapor cevabında dayanak olarak, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili maddelerine atıf yapmıştır.

Söz konusu maddeler yorumladığında; 481 numaralı hesaplar, uzun vadeli kredilerin tahakkuk etmiş ancak ödenecek duruma gelmemiş ve ödemesi takip eden faaliyet döneminden sonraki dönemlerde gereken, faiz tutarlarının izlenmesi için kullanılmaktadır. Burada amaç, muhasebenin temel kavramlarından olan “dönemsellik ilkesinin” bir gereği olarak faiz giderlerinin ilgili mali yıllara dağıtılmasıdır.

23/12/2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Faiz giderleri ve faiz gelirleri” başlıklı 36 ncı maddesinde;

“Kamu idarelerinin başka kamu idarelerinden, yurtiçindeki veya yurtdışındaki mali kuruluşlardan veya devletlerden yaptıkları borçlanmalar dolayısıyla tahakkuk eden faizler, ilgili oldukları dönemlere gider yazılır...” ifadesi yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde ise Gider Tahakkukları hesabı ile olarak “gider olarak tahakkuk etmiş” ve “işlemiş faiz” ifadeleri kullanılmaktadır. Dolayısıyla, tahakkuk etmiş veya işlemiş faizler gider olarak yazılabilir. İşleyecek olan faizler için herhangi bir kayıt yapılmasına gerek yoktur.

Yukarıda ifade edilenler ve dönemsellik ilkesi doğrultusunda; Kurumun sürekliliği kavramı gereği, sınırsız kabul edilen ömrünün, belirli dönemlere bölünmesi ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanmasıdır. Tahakkuk etmiş ve işlemiş faizlerden, gelecek dönemlerde ödenecek duruma gelecek giderlerin, ilgili oldukları dönemde gider yazılması gerekmektedir. Tahakkuk etmemiş ve işlememiş faizlerin kredinin kullanıldığı dönemde gider yazılması, faiz giderlerinin gider yazılan dönemde yüksek gösterilmesine sebep olmaktadır.

Böylece, 2017 mali yılı için, 630.04 Faiz Giderleri Hesabı 3.716.655,93 TL eksik ve 481 Gider tahakkukları hesabı 3.716.655,93 TL fazla gösterilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çanakkale Belediyesinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşününün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 2017 yılında Mahsup Edilemeyen Katma Değer Vergisi Alacağı İçin Vergi Dairesinden İade Talebinde Bulunulmaması

Kurum, 2017 yılında mahsup edilemeyen yaklaşık 1.500.000,00 TL Katma Değer Vergisi (KDV) alacağı için vergi dairesinden indirim talebinde bulunmamıştır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Vergi indirimi" başlıklı 29'uncu maddesinde;

"1. Mükellefler, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer

vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıdaki vergileri indirebilirler:

a) Kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisi,

b) İthal olunan mal ve hizmetler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi,

c) (Ek : 3/6/1986 - 3297/9 md.) Götürü veya telif edici usulde vergiye tabi mükelleflerden gerçek usulde vergilendirmeye geçenlerin, çıkarılan envantere göre hesap dönemi başındaki mallara ait fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisi,

2. (Değişik: 25/12/2003-5035/9 md.) Bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamı, mükellefin vergiye tâbi işlemleri dolayısıyla hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark sonraki dönemlere devrolunur ve iade edilmez. Şu kadar ki, 28 inci madde uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde indirilemeyen ve tutarı Bakanlar Kurulunca tespit edilecek sınırı aşan vergi, bu mükelleflerin vergi ve sosyal sigorta prim borçları ile genel ve katma bütçeli idareler ile belediyelere olan borçlarına ya da döner sermayeli kuruluşlar ile sermayesinin % 51'i veya daha fazlası kamuya ait olan veya özelleştirme kapsamında bulunan işletmeler ile organize sanayi bölgelerinden temin ettikleri mal ve hizmet bedellerine ilişkin borçlarına mahsuben ödenir. (Ek cümle: 18/1/2017-6770/16 md.) Ancak mahsuben iade edilmeyen vergi, Maliye Bakanlığınca belirlenen sektörler, mal ve hizmet grupları ve dönemler itibarıyla yılı içinde nakden iade edilebilir. Yılı içinde mahsuben iade edilmeyen vergi izleyen yıl içinde talep edilmesi şartıyla nakden veya mükellefin yukarıda sayılan borçlarına mahsuben iade edilir. Bakanlar Kurulu, vergi nispeti indirilen mal ve hizmet grupları ile sektörler itibarıyla, iade hakkını kısmen veya tamamen ya da amortisman tabi iktisadi kıymetler dolayısıyla yüklenilen katma değer vergisi ile sınırlı olmak üzere kaldırmaya; Maliye Bakanlığı, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

3. (Ek: 3/6/1986 – 3297/9 md.) İndirim hakkı vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabilir...”

Denilmektedir.

Yukarıda ifade edilen Kanun maddesi ile ilgili olarak da Maliye Bakanlığına bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi verilmiştir.

3065 sayılı Kanun'un 29'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasına istinaden Maliye Bakanlığınca yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin "IV. Kdv İadesinde Ortak Hususlar" başlıklı 1.1. Kapsam kısmında;

"İşlemin bünyesine giren KDV, teslim işlemlerinde malın üretimi, iktisabı, muhafazası ve teslimi; hizmet işlemlerinde ise ifa edilen hizmetin meydana getirilmesi ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgisi bulunan harcamalar nedeniyle yüklenilen KDV'den oluşur.

KDV'nin, iade hakkı doğuran işlemlerin gerçekleştiği dönemde ortaya çıkmış olması şart değildir. İade hakkı doğuran işlemin gerçekleştiği dönemden önce yukarıda belirtilen alımlar-giderler nedeniyle ödenen/borçlanılan KDV de bu tutara dâhildir.

İade hakkı doğuran işlemler için yüklenilen KDV, öncelikle indirim konusu yapılır. İndirimle giderilemeyen bir miktarın kalması halinde, kalan tutar iade hakkı doğuran işlemin gerçekleştiği dönemde iade edilecek KDV olarak dikkate alınabilir.

Bir vergilendirme döneminde iade konusu yapılabilir KDV (azami iade edilebilir vergi), kural olarak o dönemdeki iade hakkı doğuran işlemlere ait bedelin (% 18)'i (genel KDV oranı) olarak hesaplanan miktardan fazla olamaz. Ancak, doğrudan yüklenimler nedeniyle bu tutardan fazla iade talebinde bulunulması halinde, aşan kısmın iadesi münhasıran vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilir.

İadesi talep edilen yüklenilen KDV tutarı iade talep edilen dönemde toplam indirilecek ve devreden KDV tutarları içerisinde çıkarılır ve sonraki aya devreden KDV tutarının içerisinde yer almaz. Mükellefin iadeye ilişkin düzeltme fişi düzenlenene kadar tercih değişikliğiyle söz konusu KDV'yi indirim yoluyla telafi etme talebinde bulunması mümkündür. Bu durumda iade talebi mükellefin yazılı dilekçesi üzerine iptal edilir ve bu dönem beyannamesinde yüklenilen KDV tekrar indirilecek KDV hesabına dahil edilir."

Denilmektedir.

Dolayısıyla, KDV mükellefleri tarafından, 3065 sayılı Kanun'a göre iade hakkı doğuran işlemler için yüklenilen KDV, öncelikle indirim konusu yapılır. Sonrasında ise, indirimle giderilemeyen bir miktarın kalması halinde, kalan tutar iade hakkı doğuran işlemin gerçekleştiği dönemde iade edilecek KDV olarak dikkate alınır.

Su ve atık su hizmetleri dolayısıyla, %8 Hesaplanan Katma Değer Vergisi tahakkuk ettiren Kurum, söz konusu faaliyetleri gerçekleştirebilmek için %18 Katma Değer Vergisi yüklenmekte ve söz konusu oranlar arasındaki farkı için Vergi Dairesine iade talebinde bulunmaktadır.

Bununla birlikte, Kurum, 2017 yılında mahsup edilemeyen yaklaşık 1.500.000,00 TL KDV alacağı için vergi dairesinden indirim talebinde bulunmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “*Tespitiniz doğrultusunda Katma Değer Vergisi iade talebine yönelik işlemlere başlanmış olup Vergi Dairesine ibraz edilmek üzere gerekli evrakların hazırlıkları devam etmektedir.*” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; KDV iade talebine yönelik işlemlere başlanıldığı, Vergi Dairesine ibraz edilmek üzere gerekli evrakların hazırlıkların devam ettiği belirtilmekle birlikte, 2017 yılında mahsup edilemeyen KDV alacağı için vergi dairesinden indirim talebinde bulunulmamıştır.

BULGU 2: Çanakkale Kordon Boyu Yönetmeliği’ne Aykırı Servis Alanlarının Yapılması

Kamu İdaresinde, kordon boyu çevre düzenleme projesi kapsamında kalan işyerlerinin açık alan kullanımlarının yer aldığı yapı adalarının önündeki kaldırım alanlarının kullanımına ilişkin çıkarılan Çanakkale Kordon Boyu Uygulama Yönetmeliği’ne aykırı servis alanları yapılmıştır.

Çanakkale Merkez Kemalpaşa ve Cevatpaşa Mahalleleri, Kayserili Ahmet Paşa Caddesi boyunca yapılan kordon boyu çevre düzenleme projesi kapsamında kalan işyerlerinin açık alan kullanımlarının kamu yararı gözetilerek fiziksel yapılanmalarının projeye uygun olarak belirlenmesi ve bir bütünlük oluşturacak şekilde kente kazandırılması amacıyla 04.02.2015 tarih ve 2015/20 sayılı Belediye Meclis kararıyla “Çanakkale Kordon Boyu Yönetmeliği” çıkarılmıştır.

Yönetmelik’in 4’üncü maddesinde servis alanları (açık alanlar);

“Çanakkale Merkez Kemalpaşa ve Cevatpaşa Mahalleleri, Kayserili Ahmet Paşa Caddesi Boyunca Yapılan Kordon Boyu Çevre Düzenleme Projesi Kapsamında Kalan İşyerlerinin Açık Alan Kullanımlarının yer aldığı yapı adalarının önündeki 2.00 m. yaya

yolunda sonra başlayan, 7.00 m .ve işletme cephesi boyunca bina giriş kapıları korunarak belirlenen, işgal harcı ile tarifelenen kaldırım alanlarını ifade eder.”

Şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in "Servis Alanları Düzenleme Esasları" başlıklı 6'ncı maddesinde;

"Servis alanı; yapı adalarından istisnalar dışında 2.00 m. yaya geçiş alanı bırakıldıktan sonra başlayacak olup, işletmenin cephesi boyunca devam edecek 7.00 m. derinliğindeki alanı kapsar. Hiçbir şekilde bu alan istisnalar dışında belirlenen ölçüler dışına çıkamaz ve etrafı kapatılamaz. . Servis alanları ancak mevcut bina girişleri tamamen açık bırakılacak şekilde kullanılabilir. Hiçbir şekilde bina giriş alanları ve binalardan çekilen 2.00 m. yaya yolu istisnalar dışında işgal edilemez ve kapatılamaz.

Servis alanları aynı zamanda ahşap vb. ayaklar üzerine yapılan, tavanı açılıp kapanabilme özelliğine sahip tente ile oluşturulan çatısı ile dört tarafı açık olan alanlardır. Bu alanın tavan hariç, diğer bölümleri hiçbir malzeme ya da örtüyle kapatılamaz."

İfadesi yer almaktadır. Ayrıca aynı maddede servis alanlarının etrafının çitçiklik ile sınırlanacağı ve çitçikliğin bulunduğu alanlarda çitçiklik dâhil 1,50 metreyi geçmeyecek yarım cam yapılarak rüzgârdan korunmanın sağlanabileceği, belirtilen çitçiklik ve camlı bölmenin planının Belediye tarafından hazırlanmış olduğu ve bu plana aykırı bir sınır elemanının yapılamayacağı belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in 8'inci maddesinin c bendinde;

"Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden esnaflar yıl içinde en fazla 3 kez uyarılara rağmen bu aykırılığı sürdürüyor ve Belediyeye durum tespit ediliyorsa, kullanıma ilişkin hakları iptal olunur ve eğer gölgelik yapılmış ise Belediyeye gölgelik de söktürülerek servis alanı kullanım hakkı süreli ya da süresiz iptal edilir."

Şeklinde yaptırım öngörülmüştür.

22.01.2018 tarihinde Belediye ekipleri tarafından belirtilen Yönetmelik kapsamında kalan işletmelerde açık alan kullanımlarına ilişkin yapılan denetimde 29 işletmenin mevzuatta belirlenen esaslara uymadığı, servis alanlarının sabit camlarla çevrilerek ayrı bir yapı haline getirildiği tespit edilmiştir. Bu servis alanları belediyenin belirlemiş olduğu projeye uygun hale getirilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu kapsamında tespit edilen işletmelerin servis alanlarının; Çanakkale Belediye Meclisince 04.02.2015 tarih 20 sayılı kararı ile onaylanan Kordon Boyu Uygulama Yönetmeliği ve Projesine uygun hale getirilme çalışmaları devam etmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve gereğinin yapılması için çalışmaların devam ettiği belirtilmekle birlikte, 2017 yılında kordon boyu çevre düzenleme projesi kapsamında kalan işyerlerinin Çanakkale Kordon Boyu Uygulama Yönetmeliği ile belirlenen esaslara aykırı yapılmış servis alanları bulunmaktadır.

BULGU 3: Kurumun Mülkiyetinde Bulunan Bazı Taşınmazların Dernek ve Vakıflara Tahsis Edilmesi

Kurumun mülkiyetinde bulunan altı adet taşınmazın mevzuata aykırı olarak bazı dernek ve vakıflara tahsis edildiği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un "Taşınmaz tahsisi" başlıklı 47'nci maddesine göre; Kamu idareleri, kanunlarında belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebilmekte ve tahsis edilen taşınmazlar amacı dışında kullanılamamaktadır.

5393 sayılı Kanun'un "Diğer kuruluşlarla" ilişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde;

"Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

...

d) Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür."

Kurumun mülkiyetindeki taşınmazların kimlere ve hangi şartlarda tahsis edebilecekleri ifade edilmiştir. Buna göre belediyeler, kendilerine ait taşınmazları asli görev ve hizmetlerde

kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak belediye meclis kararı üzerine mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebileceklerdir. Ancak bu idareler dışında kalan dernek veya vakıflara süresi her ne olursa olsun belediye taşınmazlarının tahsis edilmesi mümkün değildir.

Yapılan incelemede Emlak vergi değeri 31.004.183,80 TL olan altı adet taşınmazın çeşitli dernek ve vakıflara tahsis edildiği tespit edilmiştir.

Kurumun, kamu taşınmazlarının kime, hangi hallerde ve nasıl tahsis edileceğine ilişkin mevzuat hükümlerine uyması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “1-Mülkiyeti Belediyemize ait, İlimiz Barbaros Mahallesi, 31L1A Pafta, 139 Ada, 93 Parselde kayıtlı taşınmaz, Belediye Meclisi'nin 19/10/1993 tarih ve 772 sayılı kararı ile Spor Kompleksi yapılması amaçlı plan tadilatı yapılarak, Çanakkale şehrinin tek profesyonel kulübü olan Çanakkale Dardanel Spor Kulübüne 49 yıllığına intifa (kullanım hakkı) verilmesine karar verilmiştir.

5393 Sayılı Belediye Kanununun; Meclisin görev ve yetkileri 'nde “Madde 18- Belediye meclisinin görev ve yetkileri başlıklı maddesinin p) Yurt içindeki ve İçişleri Bakanlığının izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı iş birliği yapılmasına; kardeş kent ilişkileri kurulmasına; ekonomik ve sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirilmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzeri tesisleri yapma, yaptıрма, kiralama veya tahsis etmeye karar vermek.” denmektedir.

2-Mülkiyeti Belediyemize ait, İlimiz Cevatpaşa Mahallesi, 32L32C Pafta, 1043 Ada, 268 Parselde kayıtlı taşınmaz, İmar Planında Kültür Tesis Alanı olarak ayrıldığından, içinde bulunan 360,00 m2 miktarındaki Kültürel Tesis Binası ve Arsasının tamamının Alevi Kültürünü yaşatmak ve devam ettirmek şartı ile amacı dışında kullanılmamak üzere Belediye Meclisi'nin 03/11/2011 tarih ve 2011/206 sayılı kararı ile 5393 Sayılı Belediye Kanununun 18/e bendi (Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynı hak tesisine karar vermek.) gereğince 30 yıllığına kullanım hakkı Pir Sultan Abdal Kültür ve Tanıtma Derneği Çanakkale Şubesi'ne ile verilmiştir.

3-İlimiz Cevatpaşa Mahallesi, H16C-90-2C Pafta, Şelale Sokak ve Naci Dura Sokak kesişiminde yer alan (tapusuz alanda bulunan) Park Alanı içine (Parkı terkin eden eski mülkiyet sahiplerinden alınan muvaffakat doğrultusunda), Sosyal ve Kültürel ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olarak Belediyeye hazırlanan plan tadilatı, Belediye Meclisi'nin

06/01/2016 gün ve 2016/27 sayılı kararı ile onanmış ve plan 17.30 x 13.30 ebatlarında 4.50 m. yükseklikte ve 250 m²'yi geçmeyen prefabrik yapı kitlesi işlenmiş olup, Belediye Meclisi'nin 01/09/2016 tarih ve 2016/129 sayılı kararı ile bahsi geçen alanın 5393 Sayılı Yasanın 18/e bendi (Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynı hak tesisine karar vermek.) gereğince kullanım hakkının Çanakkale Endüstri Meslek Lisesi Mezunları Derneği'ne protokol ile 30 yıllığına kullanım hakkı verilmiştir.

4-Mülkiyeti Belediyemize ait, İlimiz Arslanca Mahallesi, 562 Ada, 35 Parselde kayıtlı halı Saha ve Tesisleri Belediye Meclisi'nin 02/02/2007 tarih ve 2007/25 sayılı Belediye Meclis Kararı ile 5393 Sayılı Belediye Kanununun 18/e bendi "Madde 18- Belediye meclisinin görev ve yetkileri başlıklı maddesinin p) Yurt içindeki ve İçişleri Bakanlığının izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı iş birliği yapılmasına; kardeş kent ilişkileri kurulmasına; ekonomik ve sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirilmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzeri tesisleri yapma, yaptırma, kiralama veya tahsis etmeye karar vermek." gereğince protokol ile kullanım hakkı verilmiştir.

5-Mülkiyeti Belediyemize ait, İlimiz Fevzipaşa Mahallesi, 7 Pafta, 465 Ada, 1 Parselde kayıtlı 210,61 m² arsa üzerindeki 2 katlı yağma 3.sınıf 187 m² miktarındaki bina, 5393 Sayılı Belediye Kanununun 18/e bendi (Madde 18- Belediye meclisinin görev ve yetkileri başlıklı maddesinin p) Yurt içindeki ve İçişleri Bakanlığının izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı iş birliği yapılmasına; kardeş kent ilişkileri kurulmasına; ekonomik ve sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirilmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzeri tesisleri yapma, yaptırma, kiralama veya tahsis etmeye karar vermek.) ve Medeni Kanunun 794. maddesi ve devamındaki ilgili maddeleri uyarınca söz konusu binanın Kentimizin fahri hemşehrisi merhum Prof. Dr. Manfred Osman Korfman'nın vasiyetini yerine getirmek ve Troia Vakfına bağışladığı Kütüphanesinin ilimiz halkı ve bilim dünyasına sunulması amacıyla, Vakfın amacına uygun kültürel faaliyetler ve kişiliğince bizzat kullanılmak, ticari faaliyette bulunmamak şartı ile 30 yıllığına Troia Vakfı'na intifa hakkı verilmiştir.

6- Mülkiyeti Belediyemize ait, İlimiz Barbaros Mahallesi, Atatürk Caddesi üzerinde bulunan ve tapununun 870 Ada, 88 Parselde kayıtlı taşınmaz, Belediye Meclisi'nin 07/09/2017 tarih ve 2017/128 sayılı kararı ile; Kamu kurumu niteliğindeki Meslek Kuruluşları, kamu

yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 07/06/2005 tarihli ve 5362 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak proje gerçekleştirilmesi için; Çocuk Bilim Merkezi olarak 5393 Sayılı Belediye Kanununun 75/c bendi ((Değişik: 12/11/2012-6360/19 md.) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.) ne göre ortak proje yapılmasına ve 30 yıl kullanımına karar verilmiştir. Meclis kararı uygunluğu Çanakkale Valiliği İl Mahalli İdareler Müdürlüğü'nün 02/11/2017 tarih ve 95699147-301.99-11275 sayılı yazı ile bildirilmiştir.

İlgili bulgu kapsamında ilk 5 açıklamada söz konusu taşınmazların kullanımına ilişkin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75 inci maddesi kapsamında işlem tesis edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; ilgili bulgu konusu yapılan altı adet taşınmazın beş adedine ilişkin 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesi kapsamında işlem tesis edileceği belirtilmiştir.

Mezkur Kanun'un 75'inci maddesinde Belediyelerin mülkiyetindeki taşınmazların kimlere ve hangi şartlarda tahsis edebilecekleri ifade edilmiştir. Buna göre belediyeler, kendilerine ait taşınmazları asli görev ve hizmetlerde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak belediye meclis kararı üzerine mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebileceklerdir. Bu idareler dışında kalan dernek veya vakıflara süresi her ne olursa olsun belediye taşınmazlarının tahsis edilmesi mümkün değildir. Bulgu konusu edilen altı adet taşınmaz tahsisleri dernek ve vakıflara yapılmıştır. Dolayısıyla Kurumun kamu taşınmazlarının tahsisine ilişkin mevzuat hükümlerine uyması gerekmektedir.

BULGU 4: Şartlar Oluşmadan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/b Maddesi Kapsamında Alım Yapılması

Kamu İdaresinde yaz konserleri kapsamında sergilenecek konserler için sahne, ses ve ışıklandırma hizmet alımı işlerinin bazılarında şartlar oluşmadan 4734 sayılı Kanun'un 22/b maddesi kapsamında yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde aynen;

"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur."

Denilmektedir. Bu nedenle, idarelerin Kanun'un özüne uygun açıklığın ve rekabetin sağlanmasına özen göstermeleri ve buna aykırı davranışlardan kaçınmak için şartnamelerin hazırlanmasına özel bir önem vermeleri gerekmektedir.

Aynı Kanun' un "Doğrudan temin" başlıklı 22'inci maddesinin (b) bendinde sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması ihtiyaçların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabileceği belirtilmiştir.

Konuya ilişkin Kamu İhale Genel Tebliği'nin "İhtiyacın özel bir hakka sahip gerçek veya tüzel tek kişiden temini" başlıklı 22.3'üncü maddesinde;

"4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin (b) bendi sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili bilimsel, teknik, fikri veya sanatsal v.b. nedenlerle özel bir hakka sahip olmasını ifade etmektedir. Bu nedenle, ihale konusu mal veya hizmet, bilimsel, teknik, fikri veya sanatsal v.b. nedenlerle ve münhasır hakların korunması nedeniyle sadece belirli bir mal tedarikçisi veya hizmet sunucusu tarafından sağlanabiliyorsa, ilan yapılmaksızın anılan madde hükmüne göre doğrudan temin yoluyla ihtiyaçların karşılanması mümkün bulunmaktadır. Örneğin idarelerin diğer usullerle temini mümkün olmayan bilimsel yayın, fikir ve sanat eseri, belirli bir akademik kişiden eğitim v.b. mal veya hizmetler bu bent kapsamında temin edilebilecektir."

Denilmektedir.

Dolayısıyla, doğrudan temin usulü ancak bu Kanun'da belirtilen hallerde kullanılabilir. Ayrıca (b) bendi için geçerli olmak üzere özel bir hakkın varlığının gerekçelendirilmesi ve belgelendirilmesi zorunludur.

Kamu idaresi, 2017 yılında yaz konserleri kapsamında sergilenecek konserler için ses, sahne ve ışıklandırma hizmet alımı işleri için toplam 584.766,70 TL tutarında harcama gerçekleştirmiştir. Bu harcamanın 228.330,00 TL'lik kısmı 4734 sayılı Kanun'un 22/b maddesi kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Sergilenecek konserlerin menajerlik şirketleri ses, sahne, ışıklandırma işi için çalışmak istedikleri firmayı belediyeye bir yazı ile bildirmektedir. İdarede bu talebi gerekçe göstererek 4734 sayılı Kanun'un 22/b maddesi kapsamında alımı gerçekleştirmektedir. Dolayısıyla alım yapılan şirket ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olmadığı için belediyenin yaptığı bu uygulama mezkur Kanun'un temel ilkelerine ve 22'nci maddenin (b) bendine aykırıdır.

Belediyenin yaptığı bu alım şeklini yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine uygun hale getirmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Bulgu doğrultusunda gerekli işlem tesis edilecektir."* denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edildiği ve gereğinin yapılacağı belirtilmekle birlikte, 2017 yılında yaz konserleri kapsamında sergilenecek konserler için ses, sahne ve ışıklandırma hizmet işleri için alım yapılan şirket, ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olmadığı halde 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddenin (b) bendi kapsamında alım yapılmıştır.

BULGU 5: Taşınmaz Kiralamalarında Mevzuata Aykırı Olarak Kira Süresinin Uzatılması

Kurumun taşınmaz kiralamalarında, kira süresi biten taşınmazlar için yeniden ihaleye çıkılmadığı ve 2886 sayılı Kanuna göre yeni bir ihale yapılmaksızın Encümen kararlarıyla kiralamaların bir yıl süreyle uzatıldığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1'inci maddesinde belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'a göre yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un 64'üncü maddesinde kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresinin, on yıldan çok olamayacağı, ancak bazı hususi durumlarda bu sınırın aşılabileceği belirtilmiş, süre uzatımı ile ilgili herhangi bir hükme yer verilmemiştir. Ayrıca Kanun'un 75'inci maddesinde;

"... Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır."

İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.”

Denilmektedir.

5393 sayılı Kanun'a göre taşınmaz malların üç yıla kadar kiralanması encümeninin üç yıldan fazla kiralanması meclisin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Mezkur Kanun'un 15'inci maddesinin altıncı fıkrasında, *“Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75'inci maddesi hükümleri belediye taşınmazları hakkında da uygulanır.”* şeklinde yer alan düzenlemeler belediyelerin sahip olduğu taşınmazların kiralanması ve kiralanma sonrası yapılacak işlemleri belirlemektedir.

Dolayısıyla belediyelerin sahip olduğu taşınmazların gerçek ve tüzel kişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden ecrimisil istenmesi, fuzuli şagil tarafından rızaen ödenmeyen ecrimisil için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil yoluna gidilmesi ve işgal edilen belediye taşınmazının belediyenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, belediyeye teslim edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Kurum tarafından taşınmazların kira süresinin bitiminde 2886 sayılı Kanuna göre yeniden ihaleye çıkılmadığı encümen kararıyla kira sürelerinin bir yıl süreyle uzatıldığı tespit edilmiştir.

Belediyenin kira süresi dolan taşınmazları tekrar 2886 sayılı Kanun'a göre ihale ile kiralaması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *“Belediyemizin 2886 Sayılı Yasa çerçevesinde ihaleyle kiraya verilen mülkleri Belediye hudutları içinde ve musakkaflı olduğundan 6098 Sayılı Borçlar Kanununun 339, 356'ncı maddelerindeki hükümler kapsamındadır.*

Borçlar Kanununun 339'uncu maddesi 2'nci fıkrası “Kamu kurum ve kuruluşlarının, hangi usul ve esaslar içinde olursa olsun yaptıkları bütün kira sözleşmelerine de bu hükümler uygulanır. “ denmektedir.

Yine Borçlar Kanununun 347'nci maddesi “Konut ve çatılı işyeri kiralarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az onbeş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılır. Kiraya veren, sözleşme

süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremez. Ancak, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya veren, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebilir.

Belirsiz süreli kira sözleşmelerinde, kiracı her zaman, kiraya veren ise kiranın başlangıcından on yıl geçtikten sonra, genel hükümlere göre fesih bildiriyle sözleşmeyi sona erdirebilirler.

Genel hükümlere göre fesih hakkının kullanılabilceği durumlarda, kiraya veren veya kiracı sözleşmeyi sona erdirebilir.”

Bu maddede belirtilen hükümlerin her biri “son verebilir”, “sona erdirebilir” şeklinde sona ermektedir. Buradan anlaşılan Kanun koyucunun sözleşmenin sona ermesi hususunu idarenin takdirine bıraktığını göstermektedir.

Kanun Koyucu, idareler için kiralananı tahliye edip, yeniden ihaleye çıkılması için bir süre öngörmemiştir. İdareler kiracının sözleşmeye uygun davranması ve kiranın rayice uygun olması halinde B.K. hükümlerince kira ilişkisini sürdürmekte serbesttir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle, 2886 sayılı Kanun çerçevesinde ihaleyle kiraya verilen taşınmazlar Belediye hudutları içinde ve musakkaf olduğundan 6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun 339 ve 356'ncı maddelerindeki hükümler kapsamında oldukları ve bu maddelerde ifade edildiği üzere kanun koyucunun sözleşmenin sona ermesi hususunu idarenin takdirine bıraktığını belirtmişlerdir.

Öncelikle Kanun koyucu, Belediye taşınmazlarının 2886 sayılı Kanun'a göre kiraya verilmesi gerektiğini Kanun'unun 1'inci maddesinde; “...belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.” şeklinde iradesini ortaya koymuştur. Yine mezkur Kanun'un 75'inci maddesinde, “...Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır. İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.” hükümleri yer almaktadır. Ayrıca 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinin altıncı fıkrasında Belediye mallarına karşı suç işleyenlerin Devlet malına karşı suç işlemiş sayılacağı ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtilmektedir.

Kira süresi dolan taşınmaz hakkında, Yargıtay 6. Hukuk Dairesi'nin 19.06.2014 Tarih ve 2014/8171 sayı, 15.04.2015 Tarih ve 2015/3710 sayılı kararında, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 08.07.2009 Tarih ve 2009/320 sayılı kararında, Danıştay 10. Dairesinin 19.12.1991 tarih ve 1991/3850 sayılı kararında ve Sayıştay Genel Kurulu'nun 21.03.1993 tarih ve 4761/1 sayılı kararında 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında kiraya verilen taşınmazlar için 6570 sayılı Gayrimenkul Kiralamaları Hakkında Kanun ve Türk Borçlar Kanunu'nun Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları hakkındaki hükümlerinin uygulanma olanağı bulunmadığına hükmedilmiştir.

Ayrıca Uyuşmazlık mahkemesinin 30.12.2013 tarih ve 2013/1752 sayılı kararında da süre uzatımı sorununda çözüme esas mevzuatta önceliğin özel kanun niteliğinde bulunan 2886 Devlet İhale Kanunu olması gerektiği belirtilmiş olmakla beraber 2886 sayılı kanunun süre sınırı koyarak idareleri yükümlülük altında bıraktığı vurgulanmış ve adli mahkemenin kararını bozarak 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun kullanılmasına karar veren idari yargı kararını kabul ederek uyuşmazlığı gidermiştir.

Ayrıca 2886 sayılı Kanun'un 75'inci maddesinde belirtilen tahliyeye ilişkin hükümler özel bir düzenlemedir ve Türk Borçlar Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile bu hükümler yürürlükten kalkmamıştır. Dolayısıyla belediye tarafından kiraya verilen yerlerde 2886 sayılı Kanuna göre ihalede belirtilen kira süresi sonunda ancak yeniden ihale düzenlenerek kiraya verilebilecektir.

Kurum tarafından kiraya verilen yerlerde mevzuata uygun hareket edilmemekte, kira sürelerinin dolması üzerine süre uzatım kararları ile kiracılık ilişkileri devam ettirilerek tahliye işlemleri zamanında gerçekleştirilmemektedir.

BULGU 6: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

İdarenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından, mevcut kullanım şekli ile tapu kaydında yer alan bilgileri farklı olan taşınmazlarının olduğu tespit edilmiştir

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde cins tashihi,

“Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi”

Şeklinde tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir.

“(1) Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2) Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.”

Kamu idaresinin toplam değeri 30.261.380,43 TL olan ve tapu kaydında arsa olarak görünen taşınmazların, aslında üzerinde sabit yapı olan taşınmaz olduğu görülmüştür.

Mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması, ayrıca muhasebe kaydında 250 Arazi ve Arsalar Hesabına yer alan bu taşınmazların kayıtlı değeri ile bu hesaptan çıkarılması ve üzerine yapılmış olan sabit yapıların maliyetlerinin de eklenerek 252 Binalar Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İdaresi cevabında özetle bulgu konusu yapılan mevcut kullanım şekli ile tapu kaydında yer alan bilgileri farklı olan taşınmazların dokuz adet olduğu, bunlardan dört adet taşınmazın cins tahsisinin yapıldığı, üç adet taşınmazı cins tahsisinin yapılacağı ve iki adet taşınmaz için ise;

Barbaros Mahallesi, 31L1A Pafta, 139 Ada, 93 Parselde kayıtlı Arsa vasıflı üzerinde Dardanel Spor Kompleksi olarak kullanılan taşınmazda Parsel üzerindeki binanın büyük çoğunluğu bitişiğindeki 139 Ada 94 Parsel Maliye Hazinesi'ne ait olduğu için cins değişikliği yapılamadığı,

Arslanca Mahallesi, 32L3C Pafta, 629 Ada, 91 Parselde kayıtlı Arsa vasıflı taşınmaz üzerinde Akaryakıt İstasyonu olarak kullanılan taşınmazda binanın bir kısmı bitişiğindeki parsel üzerinde ve vatandaşa ait olduğu için cins değişikliği yapılamadığı, belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdareesi cevapında, bulgu konusu hususlara iştirak edildiği ve gerekli çalışmaların başlatıldığı ancak iki adet taşınmaz ile ilgili cins değişikliğinin yapılamadığı belirtilmekle birlikte, yapılan düzeltme işlemleri 2018 yılında yapılmış olup, 2017 yılı mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar Hesabı ve 252 Binalar Hesabı tam ve doğru bilgi üretmemektedir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**Çanakkale Belediyesi 2017 Yılı Bilançosu**

AKTİF		2017 Cari Yıl
1	DONEN VARLIKLAR	100,838,317.93
10	Hazir Degerler	32,025,878.24
102	Banka Hesabi	28,922,139.94
103	Verilen Cekler Ve Gonderme Emirleri Hesabi (-)	-139.07
105	Doviz Hesabi	.00
106	Doviz Gonderme Emirleri Hesabi (-)	.00
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabi	3,103,877.37
11	Menkul Kiymet ve Varliklar	.00
12	Faaliyet Alacaklari	49,283,415.62
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabi	4,756,566.16
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabi	41,033,176.62
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	2,827,562.81
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabi	663,268.59
127	Diğer Faaliyet Alacaklari Hesabi	2,841.44
13	Kurum Alacaklari	.00
14	Diger Alacaklar	1,647,848.52
140	Kisilerden Alacaklar Hesabi	1,647,848.52
15	Stoklar	8,564,185.04

PASİF		2017 Cari Yıl
3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	65,815,791.84
30	Kısa Vadeli Ic Mali Borclar	9,170,009.76
300	Banka Kredileri Hesabi	9,170,009.76
31	Kısa Vadeli Dis Mali Borclar	.00
32	Faaliyet Borclari	23,457,896.85
320	Bütçe Emanetleri Hesabi	23,457,896.85
33	Emanet Yabancı Kaynaklar	13,112,140.98
330	Alinan Depozito Ve Teminatlar Hesabi	10,043,574.07
333	Emanetler Hesabi	3,068,566.91
36	odenecek Vergi ve Diger Yukumlulukler	11,173,176.36
360	Odenecek Vergi Ve Fonlar Hesabi	1,023,792.95
361	Odenecek Sosyal Guvenlik Kesintileri Hesabi	2,155,993.51
362	Fonlar Veya Diger Kamu Idareleri Adina Yapilan Ta	424,857.45
363	Kamu Idareleri Paylari Hesabi	3,664,499.29
368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş V	3,904,033.16
37	Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabı	3,841,815.41
372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabi	2,535,474.85
379	Diger Borc Ve Gider Karsiliklari Hesabi	1,306,340.56

150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabi	8,310,611.08	38	Gider Tahakkukları Hesabı	5,060,752.48
153	Ticari Mallar Hesabi	740.67	381	Gider Tahakkuklari Hesabi	5,060,752.48
157	Diğer Stoklar Hesabi	252,833.29	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	.00
16	on ödemeler	3,085,569.51	391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabi	.00
160	İs Avans Ve Kredileri Hesabi	.00	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	83,443,066.79
162	Butçe Disi Avans Ve Krediler Hesabi	918,561.55	40	Uzun Vadeli İc Mali Borçlar	47,688,948.68
165	Mahsup Donemine Aktarılan Avans Ve Krediler Hesabi	2,167,007.96	400	Banka Kredileri Hesabi	47,688,948.68
19	Diğer Donen Varlıklar	6,231,421.00	41	Uzun Vadeli Dis Mali Borçlar	.00
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabi	6,231,421.00	43	Diğer Borçlar	2,051,420.02
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabi	.00	438	Kamuya Olan Ertelemiş Veya Taksitlendirilmiş Borç	2,051,420.02
2	DURAN VARLIKLAR	400,976,463.60	47	Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabı	19,413,480.21
22	Faaliyet Alacakları	2,424,051.68	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabi	19,413,480.21
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabi	.00	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	14,289,217.88
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	2,162,686.00	481	Gider Tahakkuklari Hesabi	14,289,217.88
226	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabi	15,563.99	5	OZ KAYNAKLAR	352,555,922.90
227	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabi	245,801.69	50	Net Değer/Sermaye	167,269,905.20
23	Kurum Alacakları	.00	500	Net Değer Hesabi	167,269,905.20
24	Mali Duran Varlıklar	14,893,816.21	52	Yeniden Değerleme Farkları	.00
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabi	10,690,312.21	522		.00
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermaye	4,203,504.00	57	Gecmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	161,430,868.44
25	Maddi Duran Varlıklar	383,658,595.71	570	Gecmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabi	161,430,868.44
250	Arazi Ve Arsalar Hesabi	150,237,574.43	58	Gecmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-2,855,430.17
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabi	137,176,203.44	580	Gecmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabi (-2,855,430.17
			59	Donem Faaliyet Sonuçları	26,710,579.43

T.C. Sayıştay Başkanlığı

252	Binalar Hesabi	180,184,467.91
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabi	12,926,197.07
254	Taşıtlar Hesabi	16,850,431.53
255	Demirbaşlar Hesabi	9,136,968.99
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-171,613,863.69
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabi	48,760,616.03
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	.00
260	Haklar Hesabi	3,472,317.82
264	Ozel Maliyetler Hesabi	794,093.27
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-4,266,411.09
28	Gelecek Yillara Ait Giderler	.00
29	Amortisman Hesabı	.00
294	Elden Cikarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar	1,351,418.69
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-1,351,418.69
	AKTİF TOPLAMI :	501,814,781.53

590	Donem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabi	26,710,579.43
	PASİF TOPLAMI :	501,814,781.53

AKTİF		2017 Cari Yıl
9	NAZIM HESAPLAR	437,274,471.07
90	odenek Hesapları	202,112,933.12
900	Gonderilecek Butce Odenekleri Hesabi	.00
905	Odenekli Giderler Hesabi	199,945,925.16
906	Mahsup Donemine Aktarılan Kullanılacak Odenekler H	2,167,007.96
91	1 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabi	19,894,915.91

PASİF		2017 Cari Yıl
9	NAZIM HESAPLAR	437,274,471.07
90	odenek Hesapları	202,112,933.12
901	Butce Odenekleri Hesabi	199,945,925.16
907	Mahsup Donemine Aktarılan Odenekler Hesabi	2,167,007.96
91	1 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabi	19,894,915.91
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabi	19,894,915.91

T.C. Sayıştay Başkanlığı

910	Teminat Mektuplari Hesabi	19,894,915.91	92	Taahhut Hesaplari	73,691,292.61
92	Taahhut Hesaplari	73,691,292.61	921	Gider Taahhutleri Karsiligi Hesabi	73,691,292.61
920	Gider Taahhutleri Hesabi	73,691,292.61	99	Kiraya Verilen Duran Varliklar	141,575,329.43
99	Kiraya Verilen Duran Varliklar	141,575,329.43	999	Diğer Nazim Hesaplar Karşiligi Hesabi	141,575,329.43
990	Kiraya Verilen, İrtifak Hakki Tesis Edilen Maddi D	141,575,329.43		NOTLAR TOPLAMI :	437,274,471.07
	NOTLAR TOPLAMI :	437,274,471.07			

